

POSTANOWIENIE

13 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 13 sierpnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. M.
przeciwko K. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P., R. D. i P. D.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej P. M.
od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie
z 4 listopada 2022 r., VI Ca 550/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda P. M. na rzecz pozwanych K. sp. z o.o. w P.
i R.D. koszty postępowania kasacyjnego w kwocie po 1350 (jeden
tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł na rzecz każdego z nich czyli
łącznie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł oraz od powoda P. M. na
rzecz pozwanej P. D. koszty postępowania kasacyjnego
w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł; wszystkie
wymienione kwoty z odsetkami w wysokości odsetek
ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia
pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia
orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 marca 2022 r. Sąd Rejonowy w Częstochowie oddalił powództwo P. M. przeciwko „K.” sp. z o.o. z siedzibą w P., R. D. i P. D. o uzgodnienie stanu prawnego bliżej opisanej nieruchomości położonej w P. przy ul. [...], objętej księgą wieczystą [...] z rzeczywistym stanem prawnym przez wpisanie go w dziale II tej księgi wieczystej jak współwłaściciela w udziale $\frac{1}{2}$ części w miejsce współwłaścicieli: „K.” sp. z o.o. z siedzibą w P., R. D. i P. D. (pozwanych w tej sprawie). Apelacja powoda została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z 4 listopada 2022 r. Powód wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwany podniósł, że przytoczona w *petitum* skargi procesowa podstawa kasacyjna wskazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem. Sąd Okręgowy nie uwzględnił faktu, iż generalną zasadą jest prowadzenie dowodu przed Sądem orzekającym w sprawie. W drodze wyjątku może to następować w innym miejscu (sędzia

wyznaczony albo sąd wezwany), czy też za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających dokonanie tej czynności na odległość, ewentualnie w przypadkach obiektywnie utrudniających złożenie zeznań może ono nastąpić na piśmie (np. niemi i głusi). Przesądza to, że przepis art. 271¹ k.p.c. winien być interpretowany wespół z zasadami wynikającymi z przepisu art. 271 § 2 k.p.c. oraz art. 235 § 1 k.p.c.; nie może on bowiem przełamywać zasady wynikającej z art. 235 § 1 k.p.c.

Oparcie wniosku na oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia i studiowania akt sprawy, sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08 oraz z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08.). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” skargi w przedstawionym rozumieniu. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230)

Skarżący nie wykazał tak rozumianej, widocznej *prima vista* wadliwości zaskarżonego wyroku. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy odniósł się do - sformułowanego w apelacji powoda - procesowego zarzutu tożsamego z zarzutem zamieszczonym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wyjaśnił, z jakich przyczyn nie dostrzegł zarzucanego uchybienia procesowego oraz z jakich przyczyn uznał, że wystarczające było odebranie zeznań świadków A. D. i M. B. na piśmie, zgodnie z art. 227¹ k.p.c. i nie zachodziła podstawa do ponownego przesłuchania tych osób. Akcentował, że rozstrzygnięcie zostało oparte głównie na dowodach z dokumentów urzędowych, a z punktu 4 apelacji powoda nie wynikało, jakie okoliczności miały zostać ustalone na podstawie powyższych zeznań, w szczególności jakie fakty cyt. „o przeniesieniu

własności gospodarstwa rolnego za rentę i przekazania 30 października 2002 r. ½ części nieruchomości przez A. D. ze Skarbem Państwa na rzecz M. D.”.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanych, którzy wnieśli odrębnie odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda, znajduje podstawę w art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a także § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1964).

[SOP]

[a!]